

Lajčák pred Parlamentom BiH: “Integracija ili izolacija!”

Integracija ili izolacija je izbor pred kojim se Bosna i Hercegovina nalazi ove jeseni, upozorio je danas visoki predstavnik i specijalni predstavnik Evropske unije Miroslav Lajčák. U svom obraćanju Parlamentu Bosne i Hercegovine političarima je poručio da Bosna i Hercegovina nema boljeg strateškog cilja od puta u Evropu.

U osvrtu na aktuelnu situaciju u Bosni i Hercegovini, visoki predstavnik i specijalni predstavnik Evropske unije pozvao je politički establišment da napokon okonča praksu preispitivanja postojanja države i njenih sastavnih dijelova, napominjući da se ustavno uređenje zemlje jedino može mijenjati kroz proceduru propisanu samim Ustavom. “Niko se ne može jednostrano otcijepiti, niti ukinuti entite ili druge ustavne kategorije”, rekao je Lajčák.

Govoreći o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom, visoki predstavnik je ponovio da on neće biti potpisan bez dogovora o reformi policije koji je u skladu sa već poznata tri principa.

Naglasio je da se preko reforme policije ne mogu riješavati svi problemi Bosne i Hercegovine, od ratnih zločina pa do budućeg ustavnog uređenja. “Problemi postoje i jesu veoma ozbiljni i relevantni, ali moraju se riješavati jedan po jedan. (...) Ubacivanje svih bosanskohercegovačkih problema u reformu policije stvara čvor koji nikada neće biti moguće

razmrsiti", upozorio je Miroslav Lajčák.

Postizanje ili odbijanje sporazuma će biti "jasan signal o zrelosti vodećih političara ove zemlje i njihovoj spremnosti da vode Bosnu i Hercegovinu civilizovanim, evropskim putem". Ukoliko sporazum bude odbijen, bilo bi politički naivno misliti da neće biti reakcije od strane međunarodne zajednice, koja bi u tom slučaju morala da promijeni svoju politiku prema Bosni i Hercegovini, naglasio je Lajčák.

Visoki predstavnik je ukazao na niz ekonomskih i drugih prednosti koje bi Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju donio Bosni i Hercegovini.

Potpisivanjem sporazuma BiH bi učinila prvi korak u procesu evropskih integracija i potvrdila svoje izgleda za članstvo u EU. Između ostalog, BiH bi dobila mogućnost da plasira svoje proizvode bez carinskih dažbina na tržište od skoro 500 miliona potencijalnih potrošača, dok bi u tranzicijskom periodu mogla zadržati dažbine na proizvode iz EU, kako bi ojačala domaću ekonomiju.

S druge strane, BiH bi usklađivanjem svojih zakona sa zakonima EU, uspostavila bolju zaštitu potrošača, jednake prilike za sve ljude, sigurnost hrane i drugih proizvoda, efikasnije javne usluge i transparentniju potrošnju novca poreskih obveznika.

Ustavna reforma će uslijediti nakon rješenja pitanja reforme policije, najavio je visoki predstavnik. "Cilj je jednostavan: da ova zemlja dobije praktičan, ekonomičan i efikasan sistem upravljanja. To je dugoročni cilj, ali napredak se i ovdje može ostvariti samo konsenzusom." On je ocijenio da spremnost za takav konsenzus još uvijek ne postoji.

Plaća se visoka cijena za nepostojanje napretka, konstatirao je Lajčák. "Samo u 2006. godini, ova zemlja je izgubila povoljne kredite u vrijednosti 100 miliona dolara iz sredstava Svjetske banke, jer jednostavno nije zadovoljila postavljene

uslove”.

Na ekonomskom polju Lajčák je naglasio hitnost uspostavljanja Socijalno-ekonomskog vijeća kako bi se otvorio efikasan dijalog između ekonomskih aktera i vlasti. Visoki predstavnik i specijalni predstavnik Evropske unije je najavio konferenciju na temu ekonomije koja će okupiti kreatore politike i predstavnike radnika, poslodavaca, preduzetnika i potrošača za idući mjesec. “Iskustvo iz drugih zemalja u tranziciji, uključujući i moju, govori da je sasvim nerazumno očekivati od građana da se podvrgnu teškoćama bez očekivanja neke vrste vidljive dobiti... potrebne su nam ekonomske reforme koje funkcionišu.”

“Porodice žrtava ne mogu čekati unedogled na satisfakciju pred sudovima”, rekao je Lajčák osvrćući se na pitanje pravde i ratnih zločina. Naglasio je da “nema prosperitetnog društva bez osjećaja pravde”. Kako bi se zemlja suočila sa prošlošću, potrebno je usvojiti, u što kraćem roku, državnu strategiju za rješavanje predmeta ratnih zločina i potpisati bilateralne sporazume sa susjednim zemljama o razmjeni dokaza i informacija u vezi sa ratnim zločincima. Pozvao je na usvajanje Strategije reforme sektora pravosuđa u Bosni i Hercegovini, za koju još uvijek ne postoji dovoljna politička podrška.

Govoreći o državnoj imovini, visoki predstavnik i specijalni predstavnik Evropske unije je zatražio od države, entiteta i Brčko Distrikta da se što prije usaglase i potpišu sporazum o raspodjeli svih sredstava potrebnih za provođenje njihovih ustavnih nadležnosti.

Miroslav Lajčák je pozvao poslanike da izaberu integraciju umjesto izolacije: “uvjeravam vas da ću sa svoje strane uraditi sve... da se uspješno završi započeti reformski proces, jer duboko vjerujem da je to u interesu ove zemlje, oba entita i svih njenih građana”.